

COLLOQUIUM
DAVIDIS
CUM

ANIMASUA,

(Accinente Paraphrasim in 104 Psalmum)

De Magnalibus DEI.

25° Martii 1678. fecit

CASSID. AUREUS MINUTIVS.

(i) William Petty.

IMPRIMATUR,

Guil. Jane.

August 31. 1678.

LONDINI,

Impensis Thomæ Burrell, Bibliopolæ, ad Insigne Pile auratæ, sub
Templo S^{cti} Dunstani in Vico vulgò vocato Fleet-street.

MDCCLXXIX.

COLLOQUIUM DAVIDIS

CUM

ANIMA SUA,

(Accinente Paraphrasim in 104 Psalmum)

De Magnalibus DEI.

D. **P**Rodi Anima, ingentes quæ, parvula, Corporis Artus
Intus agis ; luteumque hominem sentire, movere,
Nec solum esse facis ; Cœlestis Flammula prodi,
Cantatura Deum, cujus Magnalia tecum
(Barbiton immensum) resonabunt concava Cœli.

A. Succinere, ah ! liceat Sphæris resonantibus ; & fas
Sit mihi cordatæ tenues has fundere voces ---
Te super-ætheriæ Lucis nitidissimus ambit
Circulus, Angelicos & quæ perstringit ocellos.
Collucent Tua Tecta (Deus !) radiantibus astris ;
Sunt Tibi pro Umbrellis Tentoria densa plicatæ
Nubis ; & è contrâ Tibi sunt pro Lumine Soles
Mille, nec obduci possunt Tua Lumina Soles.
Tendere Iter si quando lubet, Temone, Rotisque
Non vehere, alatos ast urges, Plaustrula, Ventos
Incola sublimis Vasti per inania currit,
Festinans mandata Tui portare Ministris
Ignea visque Tuis, Tua Jussa capescere quorum est.

D. Maçte, Anima, ac intende Melos, si Carmine polles,
Plura canas recinasque Deo ; dic, Cœlitus orta,
Ut Tu, æterna, hominis juncta es cum carne caducâ ?

Tra-

Traducem ut igniculus Veneris Te exire Parente
 Compulit alterutrò vel utroque? Ut Muculus in se
 Te caperet tantam? (dicas;) Ut Te evocet almo
 Naturæ ex gremio peramoenus motus amantum?

A. Ova quid Humani Generis? quid dicere Punctum,
 Me, saliens, suades? me in meipsum flectere & urges?
 Dicere sufficiat quæ me docuere misellam
 Sensus, exigua & ratio comprehendere fecit.
 Tu, Deus, ex nihilo Mundum, Tu crescere Terram
 Ex minimis, facis; & stellato fornice Limphas
 Fulciri; steterè illæ, iratus donec ab alto
 Depluere in Terram, & sceleratum perdere mundum
 Lege novî velles; Tua tunc alterna voluntas
 Ultrices jurgavit aquas, & voce tonanti
 Jussit eas merfis subitò decurrere clivis,
 Vallibus arctarique suis, miseransque relictos
 Noigenas, pulchrâ signabas Iride Fœdus:
 Supplicio simili Te Mundum nolle rebellem
 Obruerè, æthereis iterum nec mergere Lymphis;
 Ut Mare cunque furit, minitetur sternere rupes,
 Littus arenosum simul absorbere, jacentes
 Diluere & Campos; Tu Fluctus limite certo
 Compescis, positamque vetas transcendere metam.
 Cum, salido Maris siccetque uratque bibentes,
 Pascua cùm pecudum procul absint Tethyos undis,
 Tu dulces educis aquas ex gurgite falso
 Per guttas minimas, multumque per Aëra sparsas
 Semine Cœlesti impregnas, dein cogis eadem
 In densos imbres, imbresque in Flumina cogis;
 Flumina multiplici flexu sinuantia sese
 Tardiùs ad Stagnum ut redeant, Sol, unde levarat
 Æquoreos rores, iterumque iterumque levabit:
 Terra bibit Pluvias, atque iisdem plena scaturit
 Per Fontes, labiis sitientibus ubera præbens.
 Porro Aqua per Glebas varias, salia, atque metalla,
 Transcolata redit, multi Medicaminis aucta
 Dotibus; atque ab humo dein sic medicata resurgit:
 Reliquiæ insinuant sese radicibus omnis

Arboris, atque herbæ; Frondes hinc, Tegmina, & Umbræ
 Lætarum nidis avium, latebrisque Ferarum.
 Hinc gramen Pecudi, atque ex gramine fœna virenti
 Solibus æstivis hyberna in pabula condunt.
 Agricolæ hinc panis, veniunt hinc vina Potentum
 Deliciæ, Mœstorum & demulcentiâ curas :
 Hinc Oleum, vultus grato lævore venustans;
 Conjugibus castis fœcundum gignit amorem.
 Tu (Deus!) has Lymphis vires----

D. Hem! quid agis? Lymphas tanto conamine dicens?
 Nec memoras ignes, longævum Solis & ignem?
 Excusam Silici Scintillam? ut frigida Calci
 Suscitet inspersa igniculos? Ut temo rotarum
 Ardeat à motu? Thermas ut frigida Terræ
 Viscera convomerent? Ut fœna coacta calorem
 Conciperent? Liquor ut fermentans ardeat in se?
 Montibus Ætnæis tantus quare exeat ignis
 Dicito, curque ignis res omnes vertat in ignem
 Dissimiles similem, sit ut idem fumus, & idem
 Sit cinis ex quovis: Cæca hæc Mysteria pandas.

A. Parce precor, facilesque prius depromere sensus
 Jam liceat mihi, quoque queam decurrere filo.
 Non solum plantas, animata sed omnia nutris,
 Hospitiisque (Deus) propriis, domibusque tueris;
 Concessisti etenim ut præcella Ciconiæ amœnos
 Det nidos Abies, præruptis Montibus abdet
 Et recreet se Capra, cavis ut Rupium in antris
 Cuniculus degat numerosa prole beatus.
 Diversas Lunæ facies, variumque cadentis
 Surgentisque locum Solis pro temporis aptâ
 Mensurâ statuisti, atque illinc fortè petenda
 Signa futurarum finis & discrimina rerum.
 Hæc ratione dabis non solum lumina Terris,
 Ardorem & salubrem, sed mitia frigora Noctis,
 Et tenebras etiam, dulci moderamine quorum,
 Impatiens Phœbi fera, formidansque Coloni,

Prædatur Noctu, Noctumque Leunculus ambit
 Quod voret ad præsens, venturum & servet in usum.
 At cum Sol Terras calfecerit, impiger atque
 Pastor lustrat Agros, prædatrix turba recedit
 In latebras, renuens spoliatum ferre Colonum.
 Non caret Oceanus miris, ibi lusat ingens
 Leviathan, undæ absorbens efflansque vicissim
 Immanes fluvios; tortæque vibramine caudæ,
 Irascens, ludens, fluctusque ratesque flagellat:
 Te tamen haud spernit grandis Balæna, Gigantum
 Rex Squamosorum, at trepidans tua munera quærit.
 Te claudente manum cunctis animantibus atra
 Nox, morti similis, moestissima Mortis imago,
 Incubat; è contrâ palmas pandente benignas
 Te (Deus!) omnigenis redit illicò læta venustas,
 Flaccida conturgent, atque arida quæque virescunt.

D. Euge Anima! at Mare dum spectas, ne oblita stupendi,
 Utilis & Magnetis, eas; sed voce canorâ
 Magnetem celebres, animatam vimque scientis
 Enarres Lapidis, Lapidique ut tanta potestas
 Dicit, ut ille facit quod Sydera mille nequibant:
 Nocte perobscurâ, sese occultantibus Astris,
 Ut Ratis incolumis, facili, per devia, cursu,
 Æquora scindat iter, Magnete docente viarum
 Errores, Magnes utque Orbi junxerit Orbem.

Mercurium Terræ, siccumque memento liquorem
 Dicere, solari cupientem adnascier Auro,
 Pondere pollentem, facilem sed in aëra tolli,
 Claustris stringendum nullis, mutabilem, & omnem
 Qui oblatam capiat, nullam teneatque Figuram;
 Quique coloratum simulet quodcunque, colorem
 Exuat indutum quemvis, repetatque repostum:
 Ut Plumbum referat, Chymicis dum suadet avaris
 Aurum se esse; Luis saniosæ utque ulcera sanet,
 Quis temerata Venus Mœchorum læserat artus:
 Qui fugit atque manet, qui nusquam & ubique videtur,
 Terrestris Dæmon, Mineralis Proteus Orbis.

A. Parce iterum, mihi namque illud, quo talia possem,
 Deficit Ingenium ; satis est quo ardere benigni
 Possit amore Dei, quo Numina Sacra vereri,
 Quo tremat omnis homo ; dictum est satis atque superque,
 Intereà volvam quæ dixti opera Omnipotentis.
 Noctes atque dies mea somnia, verbaque, de Te
 Semper erunt (Deus Alme Pater) mea lingua sonabit
 Te solum, Pectusque meum, Testudinis instar,
 Cum Fidibus, Cordis Fibrillis, cumque sonoro
 Pulmonum flatu resonabit Te (Deus Alme!)
 Corporis immo mei quævis Arteria fiet
 Fistula, & apta Modis, dulcique simillima avenæ,
 Quâ potero laudare Deum, Dominumque, Patremque.
 Impius intereà pereat, nec sede fruatur
 In Terris stabili : Rogitasne, quis Impius? Ille est,
 Qui neque Gesta notat, nec cogitat Ardua Summi,
 Aut qui commoriens ea non cecinisse feratur.

D. Siccine Cœligena ? audaces ergo inferre Pennas,
 Queis Cœlum advolites, Telluris & infima, necnon
 In medio sita, quoque voles accedere possis.
 Imprimisque juvet spectare, Geometra Gens ut
 Mellificet, flavasque Domos quâ construet arte;
 Ut muros Rhombi concinno tegmine claudant
 Sclateros trini, minimis cum sumptibus, atque
 Tegmina ut opponi, ac uniri, talia possint ;
 Utque domus similis perplurima compleat omnem
 Areolam, atque ut Apum Respublica tota geratur.

Contemplare dein casses netricis Arachnis ;
 Horrea Formicæ ; mucosis filaque Vermis
 Edita corporibus, Bombycum è viscere Glomos.

Cernendo ut saturi, clamemus, proh Deus alme !
 Tantæ animæ si tantillis animantibus insint,
 Quantæ homini ? Quantæ illis quintuplicis Jovis Orbes
 Magnos, quique colunt Veneris, Lunæque minores ?
 Aut qui convexi Stellarum Fornicis urbes
 Longinquas habitant, Crystallini & oppida Cœli ?

Siste gradum ; stupeo ! sublimis Abyssus Abyssos

Invocat ; & quales humanæ non Bolis ulla
 Mensuret mentis, nec percipit ulla cohortis
 Angelicæ peracuta acies : Ne plura loquaris,
 Nec juvet ulteriùs vano indulgere labori.

Ergo Anima admirare Deum, solumque precare
 Te capiat clemens ; Tu cui capiendo misella
 Impos & impar eris semper, temerantibus & Quem
 Cæcutias scrutans oculis : Mihi parce procaces
 Hos qui conatus suasi ; cunctare parumper,
 Sic poteris meliùs, me, exuto corpore, meque,
 Sarcinulâ positâ, nimios hos ferre labores.

F I N I S.
